Nadzór pedagogiczny

System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

VII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JÓZEFA WYBICKIEGO W GDAŃSKU

Gdańsk

Kuratorium Oświaty w Gdańsku

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 07-04-2016 - 14-04-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Barbara Malisz i Tomasz Michlewicz. Badaniem objęto 73 uczniów (ankieta), 123 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 23 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, a także obserwacje lekcji i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Akusz obserwacji zajęć
AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły
AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli
AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców
AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"
APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora
ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"
WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami
WR - Scenariusz wywiadu grupowego z rodzicami
WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły
WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji
WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

VII Liceum Ogólnokształcące im Józefa Wybickiego w Gdańsku jest szkołą publiczną prowadzoną przez Gminę Miasta Gdańska.

W szkole proces uczenia się uczniów jest planowany i realizowany z wykorzystaniem wyników diagnoz poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów na poprzednim etapie edukacyjnym, a także wyników monitorowania i analizowania ich bieżących osiągnięć. W pracy z uczniami nauczyciele wykorzystują również wnioski płynące z wewnętrznych badań ewaluacyjnych oraz z zewnętrznych badań edukacyjnych. Ponadto podczas zajęć uczniowie wykorzystują nabywane wiadomości i umiejętności do wykonywania zadań z różnych poziomów wiedzy oraz rozwijają umiejętności kluczowe. W efekcie czego zdecydowana większość uczniów wyraża zadowolenie z własnych osiągnięć.

Uczniowie w szkole uzyskują indywidualne wsparcie w nauce, pomoc w przezwyciężaniu różnych trudności, mogą też liczyć na uwzględnianie przez nauczycieli ich indywidualnej sytuacji. W ocenie rodziców na szczególne podkreślenie zasługują podejmowane w szkole działania służące budowaniu właściwych relacji między uczniami i równe traktowanie uczniów przez nauczycieli, a także stwarzanie uczniom możliwości przedstawiania własnych zainteresowań i uzdolnień.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	VII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JÓZEFA WYBICKIEGO W GDAŃSKU
Patron	im. Józefa Wybickiego
Typ placówki	Liceum ogólnokształcące
Miejscowość	Gdańsk
Ulica	Chałubińskiego
Numer	13
Kod pocztowy	80-807
Urząd pocztowy	Gdańsk
Telefon	583090218
Fax	583004242
Www	www.zso7gda.pl
Regon	19033327000000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	246
Oddziały	9
Nauczyciele pełnozatrudnieni	16.00
Nauczyciele niepełnozat. (stos.pracy)	19.00
Nauczyciele niepełnozat._(w etatach)	7.31
Średnia liczba uczących się w oddziale	27.33
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	15.38
Województwo	POMORSKIE
Powiat	Gdańsk
Gmina	Gdańsk
Typ gminy	gmina miejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	✔
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.	✔
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.	✔
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.	✔
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.	✔
Poziom wysoki:	
Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.	

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji	✔
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia	✔
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.	✔
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.	
Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.	
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.	

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	✔
Poziom podstawowy:	
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.	✔
Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane	✔
Poziom wysoki:	
W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.	
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.	

Wnioski

1. W szkole rozpoznaje się indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów oraz podejmuje się działania mające na celu zaspokojenie tych potrzeb oraz zapewnienie pomocy i wsparcia w przypadku różnych trudności. W opinii większości uczniów i ich rodziców wsparcie otrzymywane w szkole odpowiada ich potrzebom. Tym niemniej ponad połowa badanych uczniów deklaruje, że oferta szkoły dotycząca zajęć pozalekcyjnych nie odpowiada ich zainteresowaniom.
2. Nauczyciele dostosowują podejmowane działania do rozpoznanego poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów rozpoczynających naukę w szkole, podczas zajęć na bieżąco monitorują i korygują proces uczenia się uczniów, a także stwarzają sytuacje umożliwiające im rozwijanie kompetencji kluczowych i wykorzystywanie nabywanych umiejętności do wykonywania różnorodnych zadań.
3. W szkole analizuje się wyniki egzaminu maturalnego oraz prowadzi się wewnętrzne badania ewaluacyjne, a ich wyniki wykorzystuje się do wprowadzania zmian doskonalących podejmowane działania. Ponadto w szkole wykorzystywane są wyniki badań zewnętrznych.

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

W szkole diagnozuje się poziom osiągnięć edukacyjnych uczniów rozpoczynających naukę i na tej podstawie podejmuje się działania wspierające uczniów w kontynuowaniu nauki w liceum. Podczas prowadzonych zajęć nauczyciele stwarzają sytuacje umożliwiające uczniom kształtowanie kompetencji kluczowych oraz wykorzystywanie nabywanych umiejętności i wiadomości do wykonywania różnorodnych zadań. Do usprawniania procesu uczenia się uczniów nauczyciele wykorzystują także wyniki monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów. Działania te przyczyniają się do poprawy efektywności kształcenia (mierzonej wskaźnikiem EWD) w zakresie przedmiotów humanistycznych, natomiast efektywność kształcenia w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych pozostaje na poziomie poniżej przeciętnego poziomu w liceach.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

W szkole wykorzystuje się różne sposoby diagnozowania poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów rozpoczynających naukę w klasie pierwszej, są to przede wszystkim testy diagnostyczne ze wszystkich przedmiotów, a także analizy wyników egzaminu gimnazjalnego i ocen końcowych uzyskanych w gimnazjum, analizy informacji o szczególnych osiągnięciach uczniów w gimnazjum i o wyborze języków obcych i poziomu na egzaminie gimnazjalnym, obserwacje i rozmowy z uczniami, pozyskiwanie informacji od rodziców uczniów i nauczycieli gimnazjum, analiza informacji zawartych w kwestionariuszu wychowawcy klasy. Wnioski formułowane na podstawie tak przeprowadzonych diagnoz są wykorzystywane do: modyfikowania planów pracy nauczycieli, wyboru metod i form pracy na zajęciach, do organizowania zajęć pozalekcyjnych niwelujących braki edukacyjne, wyboru podręczników, podziału na grupy językowe, wspierania uczniów w wyborze profilu klasy, typowania uczniów do udziału w konkursach, indywidualizowania pracy z uczniem, poświęcania większej ilości czasu na zagadnienia sprawiające uczniom trudności, wielokrotnego powtarzania niektórych treści. Działania wdrażane na podstawie rozpoznania poziomu osiągnięć edukacyjnych z poprzedniego etapu edukacyjnego ułatwiają uczniom kontynuowanie nauki w liceum, gdyż zdecydowana większość uczniów (89,9%) wskazuje na własne sukcesy edukacyjne, do których badani zaliczyli przede wszystkim: uzyskiwane oceny, sukcesy w konkursach wiedzy i umiejętności, zaangażowanie w życie szkoły czy poszerzenie wiadomości (Wykres 1o).

Z których swoich osiągnięć w szkole jesteś szczególnie zadowolony/a? AMS

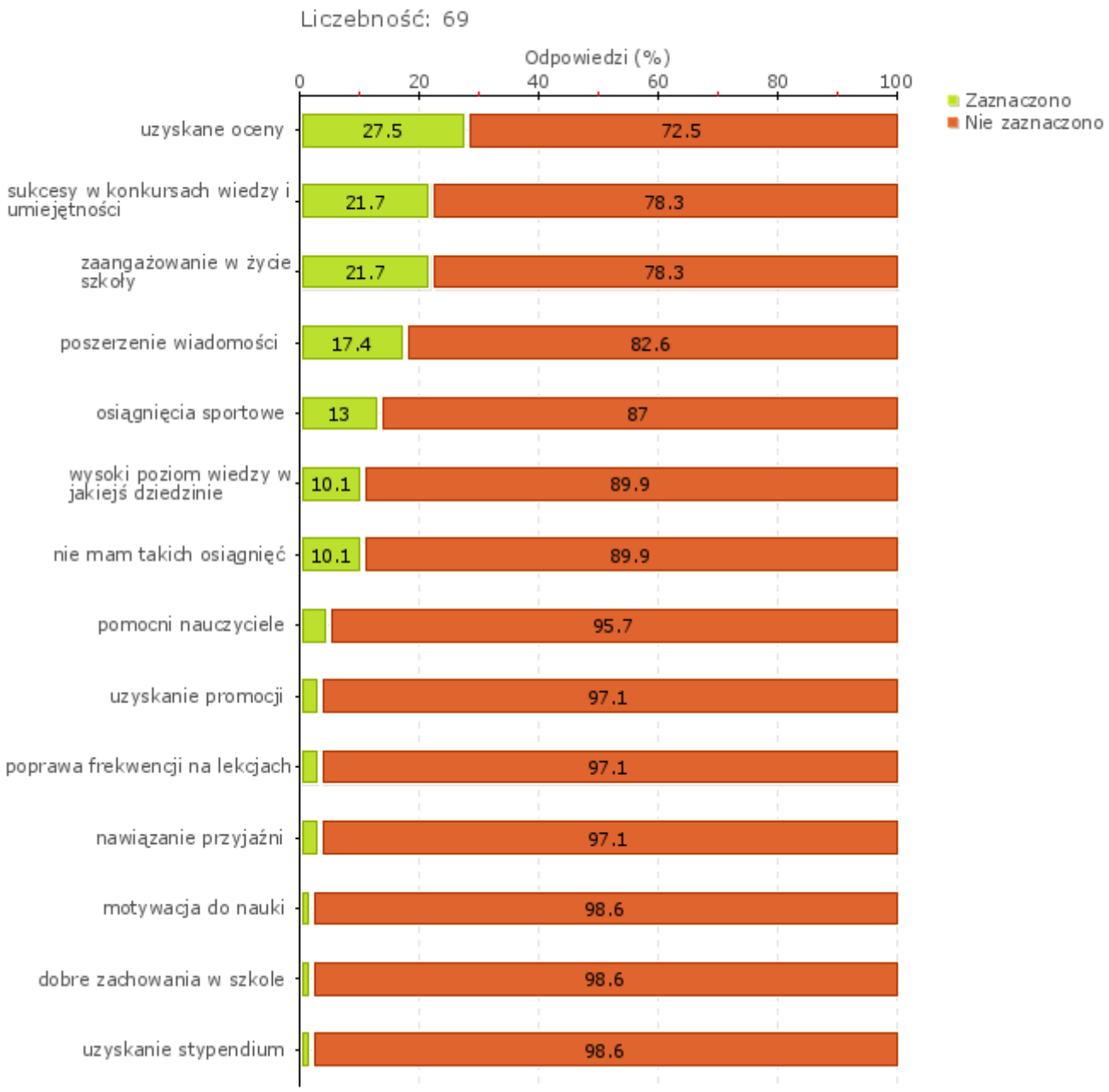

Wykres 1o

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

Nabywane podczas lekcji wiadomości i umiejętności uczniowie wykorzystują do wykonywania zadań z różnych poziomów wiedzy, co pokazały przeprowadzone obserwacje zajęć (Tabela 1). Także w ocenie większości uczniów (58 z 73) wcześniej nabyte wiadomości i umiejętności wykorzystują oni na większości lub na wszystkich lekcjach (Wykres 1j).

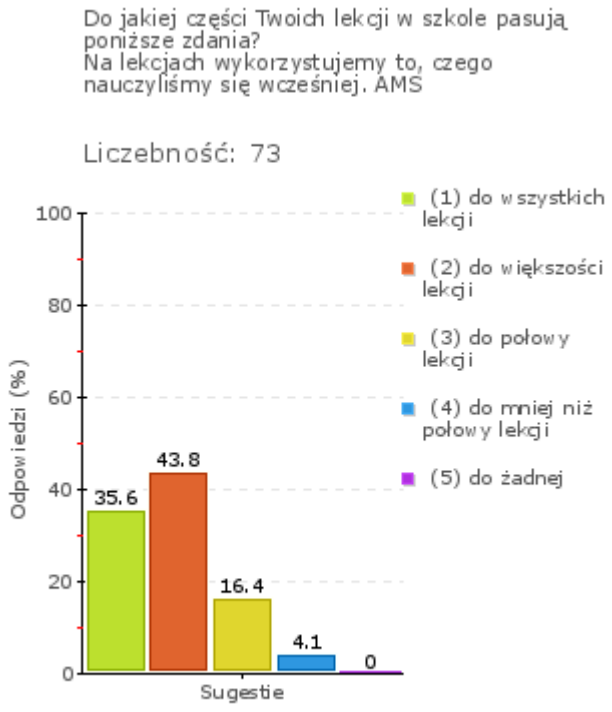

Wykres 1j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Zadania wykonywane przez uczniów na lekcji pozwalają im na: [OZ] (10390)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	zapamiętywanie faktów, definicji, wykonywanie powtarzalnych procedur (np. demonstrowanie nabytej wiedzy, przywoływanie z pamięci pojęć, faktów, terminów, metod, modeli),	6 / 0	100 / 0
2	zastosowanie umiejętności i pojęć (np. wyjaśnianie własnymi słowami omawianych pojęć, porównywanie i wnioskowanie na bazie zapamiętywanych informacji, stosowanie wiedzy w sytuacjach typowych),	6 / 0	100 / 0
3	rozumowanie, używanie dowodów, argumentowanie na podstawie analizy faktów (np. rozwiązywanie problemów, dokonywanie uogólnień, rozwiązywanie problemów),	3 / 3	50 / 50
4	złożone rozumowanie, dokonywanie analizy struktury ze wskazaniem na związki pomiędzy jej poszczególnymi elementami (np. stosowanie wiedzy i umiejętności w sytuacjach nietypowych, budowanie teorii, formułowanie sądów i opinii wraz z uzasadnieniem).	2 / 4	33.3 / 66.7

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji.

Nauczyciele umożliwiają uczniom kształtowanie umiejętności kluczowych na większości lub na wszystkich lekcjach (Wykresy 1j - 7j), tym niemniej rzadziej dotyczy to umiejętności myślenia matematycznego (Wykres 8j). Wskazują na to przedstawione na wykresach wypowiedzi nauczycieli, a także przeprowadzone obserwacje zajęć (Tabela 1), które ponadto pokazały, że nauczyciele w trakcie prowadzonych zajęć uwzględniają zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej ustalone dla poszczególnych przedmiotów.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym AN

Liczebność: 23

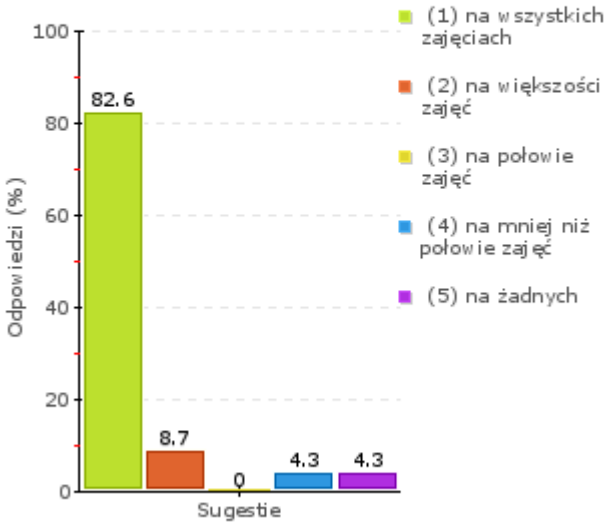

Wykres 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:(umiejętność uczenia się AN

Liczebność: 23

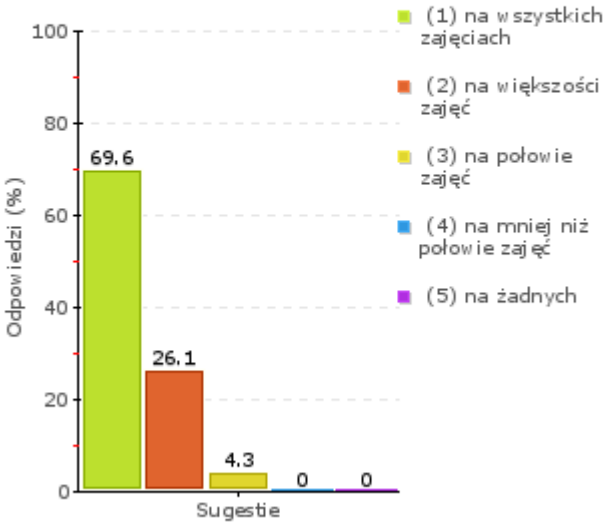

Wykres 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów AN

Liczebność: 23

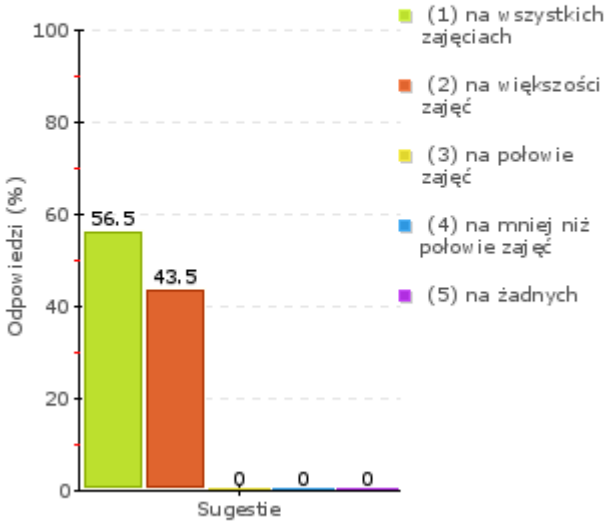

Wykres 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności:(umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji; AN

Liczebność: 23

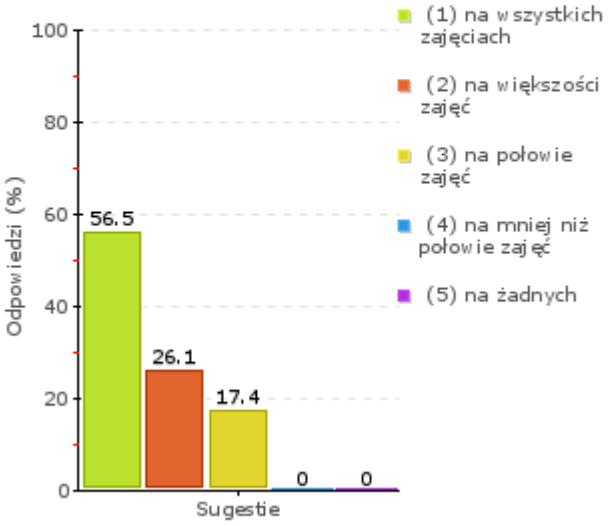

Wykres 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej AN

Liczebność: 23

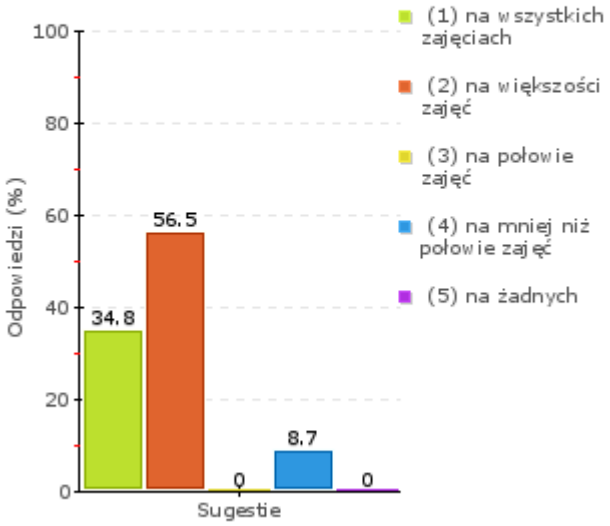

Wykres 5j

umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi AN

Liczebność: 23

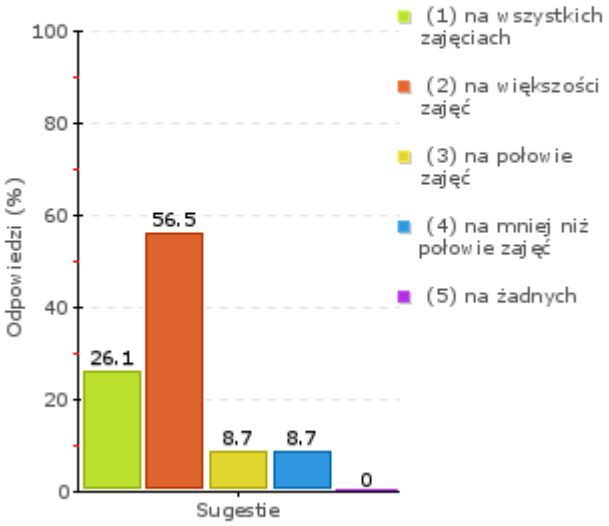

Wykres 6j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa AN

Liczebność: 23

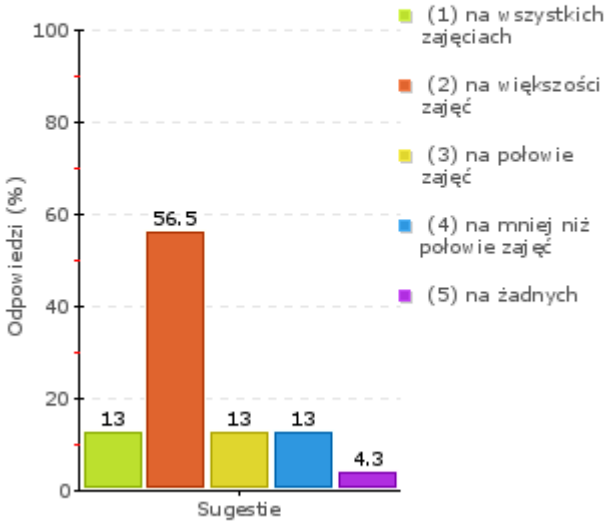

Wykres 7j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym AN

Liczebność: 23

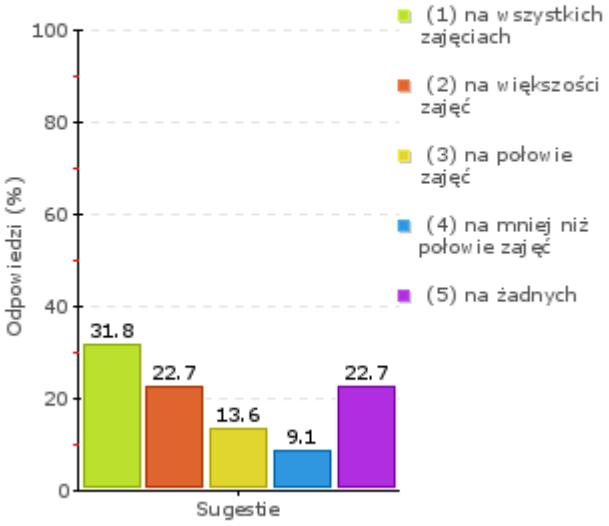

Wykres 8j

Typ pytania: Pytanie wielokrotnego wyboru

Treść pytania: Które z najważniejszych umiejętności, opisanych w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia, były kształtowane u uczniów podczas lekcji? [OZ] (10391)

Ogólna liczba respondentów biorących udział w badaniu: 6

Tab.1

Numer odpowiedzi	Treść odpowiedzi	Częstość	Procent
1	czytanie	6 / 0	100 / 0
2	myślenie matematyczne	2 / 4	33.3 / 66.7
3	myślenie naukowe	2 / 4	33.3 / 66.7
4	umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i piśmie	6 / 0	100 / 0
5	umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, w tym także dla wyszukiwania i korzystania z informacji	2 / 4	33.3 / 66.7
6	umiejętność uczenia się	4 / 2	66.7 / 33.3
7	umiejętność pracy zespołowej	6 / 0	100 / 0
8	umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji	4 / 2	66.7 / 33.3

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz.

Nauczyciele stosują różne sposoby monitorowania i analizowania poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów, głównie ocenianie bieżące i podsumowujące, sprawdzają, jak uczniowie zrozumieli dane kwestie i w jaki sposób wykonują zadania, pozyskują od uczniów informację zwrotną, zadają pytania, a także stwarzają uczniom możliwość zadawania pytań (Wykres 1w). Wnioski formułowane na podstawie monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów wykorzystywane są w organizacji i realizacji procesu uczenia się uczniów: do indywidualizacji pracy z uczniem, modyfikacji form i metod pracy, organizowania dodatkowych zajęć, a także do wyboru programów nauczania, podręczników i materiałów dydaktycznych, zwiększania ilości czasu przeznaczonego na omawiane zagadnienia czy do motywowania uczniów (Wykres 1o).

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? AN

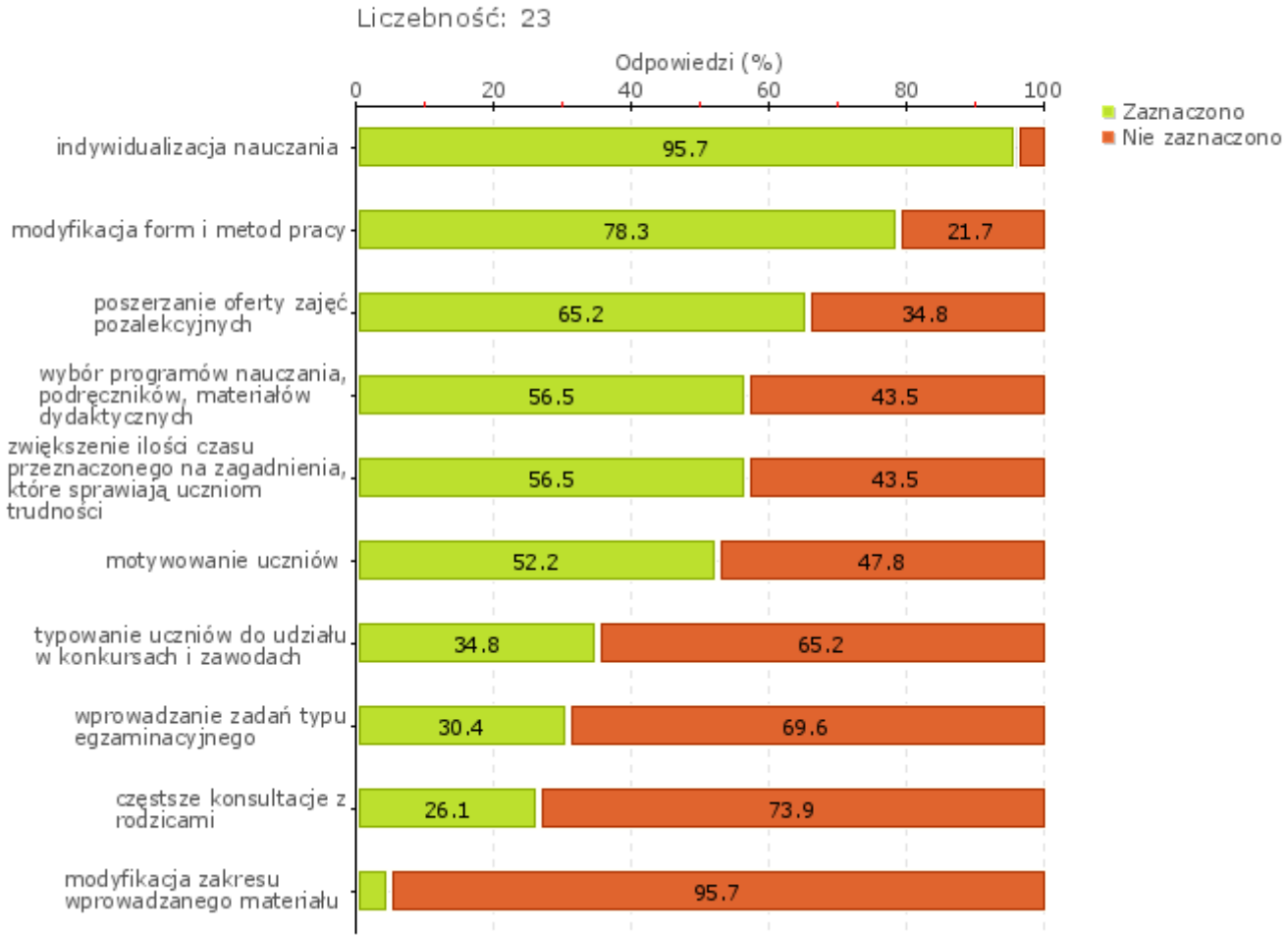

Wykres 1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? AN

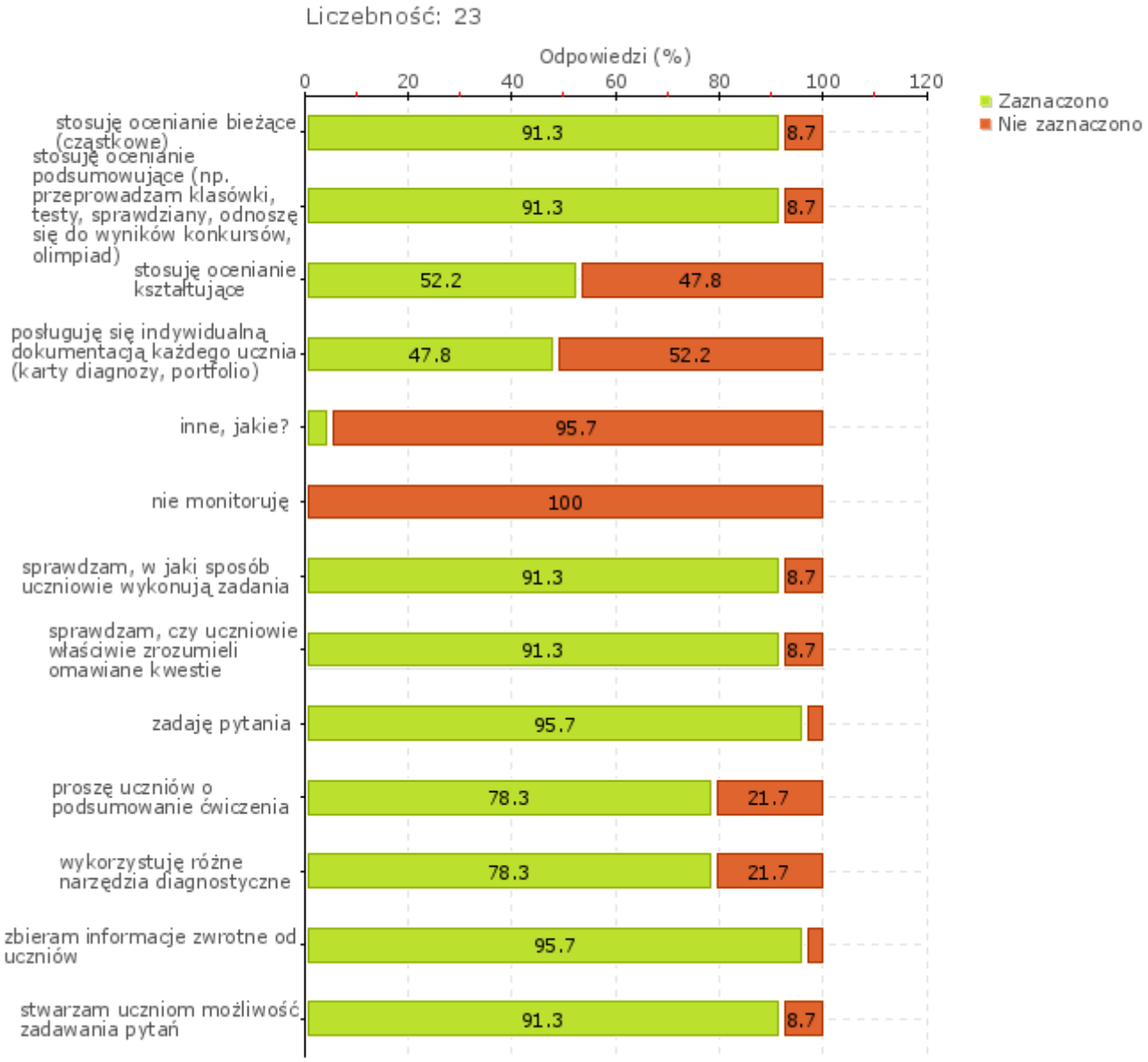

Wykres 1w

W wymaganiu "Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Wdrażane wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

Nauczyciele wskazują na efektywność działań podejmowanych w wyniku monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów. Zdaniem badanych na podnoszenie się poziomu umiejętności i wiadomości uczniów wpływają: zajęcia wyrównawcze, działania prowadzące do poprawy frekwencji uczniów, częstsze przeprowadzanie prac klasowych i syntezy materiału, szczegółowe zapoznawanie uczniów z wymaganiami egzaminacyjnymi i stosowanie zadań typu egzaminacyjnego, zwiększenie liczby ćwiczeń opartych na analizie tekstów źródłowych, informowanie rodziców o trudnościach uczniów, przeprowadzanie sprawdzianów z wyposażeniem, zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i do aktywności w życiu szkoły, wykorzystanie internetowych zasobów edukacyjnych, konsekwentne sprawdzanie prac domowych czy wykorzystanie motywacyjnej funkcji oceny.
Natomiast efektem tych działań, w ocenie nauczycieli, jest: zwiększenie się odsetka uczniów uzyskujących promocję do następnej klasy, mniejsza liczba ocen niedostatecznych, większa wytrwałość uczniów w dążeniu do rozwiązania zadania i wiara, że mogą nauczyć się też trudnych rzeczy; inne efekty to: pełna zdawalność ustnego egzaminu maturalnego z języka angielskiego i wzrost umiejętności komunikacyjnych uczniów, wzrost wyników egzaminu maturalnego z przedmiotów humanistycznych, wysoki wynik egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego.
Tym niemniej przeciętne wyniki egzaminu maturalnego uzyskiwane przez uczniów szkoły w okresie od 2011 r. pozostają na poziomie niższym niż średnie wyniki uczniów liceów w Polsce i w Gdańsku. Należy jednakże zaznaczyć, że w trzech kolejnych trzyletnich okresach (2011-2013, 2012-2014, 2013-2015) w zakresie przedmiotów humanistycznych następował wzrost efektywności kształcenia mierzonej wskaźnikiem edukacyjnej wartości dodanej (EWD), ponadto w okresie 2013-2015 wskaźnik ten plasował się w strefie wyników dodatnich, co świadczy o dobrej efektywności kształcenia oraz o właściwym wykorzystaniu potencjału edukacyjnego uczniów w nauczaniu tych przedmiotów.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

W szkole rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów oraz ich sytuację rodzinną w oparciu o własne badania i obserwacje oraz informacje przekazywane przez specjalistów. Na tej podstawie podejmowane są w szkole działania wychowawcze, profilaktyczne oraz wspierające uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, organizowane są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, co w opinii większości rodziców odpowiada potrzebom ich dzieci. Jednakże nie wszyscy uczniowie wskazują, że znajdują w ofercie szkoły interesujące ich zajęcia pozalekcyjne i uzyskują wsparcie od wszystkich nauczycieli.

Obszar badania: W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

Nauczyciele rozpoznają możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów poprzez: analizę opinii i orzeczeń wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, konsultacje, indywidualne spotkania i rozmowy z uczniami oraz z rodzicami, obserwacje uczniów podczas zajęć, ankiety przeprowadzane wśród uczniów dotyczące ich zainteresowań, rozmowy prowadzone podczas godziny wychowawczej dotyczące indywidualnego rozwoju w szkole i poza nią oraz poprzez wymianę informacji między nauczycielami. Do najważniejszych rozpoznanych potrzeb rozwojowych uczniów nauczyciele zaliczyli: potrzeby emocjonalne (potrzeba akceptacji, poczucia bezpieczeństwa, docenienia, sukcesu, szacunku wobec własnych działań, autonomii, niezależności, samorealizacji, autoprezentacji, przynależności do grupy, pomagania innym), potrzeby poznawcze (potrzeba poznawania nowych miejsc, rozwijania swoich talentów) oraz potrzeby społeczne (potrzeba inicjatywy i aktywności społecznej, tożsamości grupowej w mediach społecznościowych, reagowania społecznego). W bieżącym roku szkolnym 46 uczniów zostało objętych wsparciem z następujących powodów: niepełnosprawności, szczególnych uzdolnień, specyficznych trudności w uczeniu się, niepowodzeń edukacyjnych, chorób przewlekłych, potrzeb rozwojowych oraz trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym wcześniejszym kształceniem za granicą. W opinii większości rodziców nauczyciele rozmawiają z nimi o możliwościach i potrzebach ich dzieci (Wykres 1j).

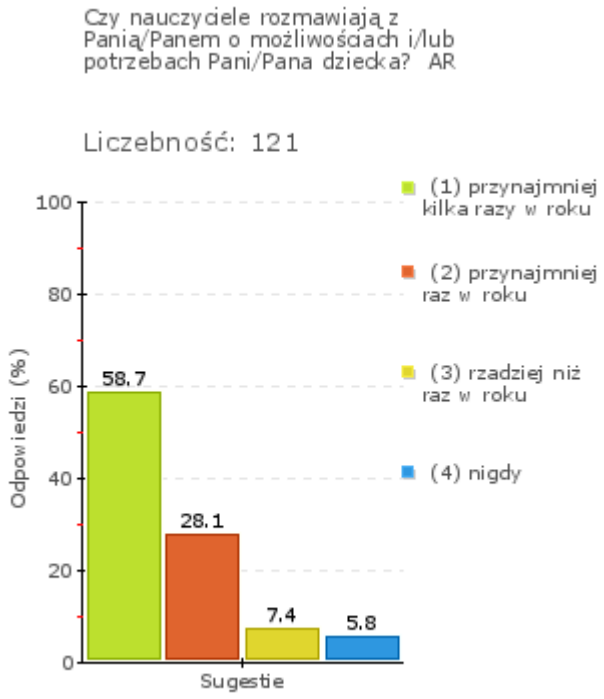

Wykres 1j

Obszar badania: Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

Podejmowane w szkole działania są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb. W ramach wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole organizowane są: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, spotkania z doradcą zawodowym obejmujące badanie predyspozycji zawodowych i pomoc w wyborze dalszego kształcenia, porady i konsultacje z psychologiem szkolnym oraz konsultacje z nauczycielami, pomoc materialna, spotkania z ciekawymi ludźmi, debaty, wyjścia na zajęcia i wykłady na wyższych uczelniach, wymiana międzynarodowa, a także prowadzone są warsztaty dotyczące np. odpowiedzialności karnej nieletnich, cyberprzemocy, profilaktyki uzależnień, budowaniu relacji w grupie, warsztaty antystresowe dla maturzystów. Nauczyciele podczas bieżącej pracy z uczniami realizują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, dostosowują wymagania, formy i metody pracy do indywidualnych możliwości uczniów, tworzą indywidualne karty pracy, wspierają mocne strony ucznia poprzez docenienie nawet najdrobniejszych sukcesów, zachęcają do udziału w konkursach i olimpiadach oraz zawodach sportowych. W opinii większości rodziców zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkole są dostosowane do potrzeb ich dzieci (Wykres 1j), jednakże zdaniem ponad połowy uczniów (54,8%) zajęcia pozalekcyjne nie odpowiadają ich zainteresowaniom (Wykres 2j), co stanowi istotną statystycznie różnicę w porównaniu z innymi szkołami w Polsce, gdzie takiej odpowiedzi udziela mniej niż jedna czwarta uczniów. W opinii dyrektora w zajęciach pozalekcyjnych w szkole uczestniczą prawie wszyscy uczniowie z różną częstotliwością, w zajęciach pozalekcyjnych nie uczestniczy ok. 5 % uczniów,

powodem czego są: zbytnie obciążenie obowiązkowymi zajęciami lekcyjnymi, dojazd do szkoły spoza Gdańska, udział w zajęciach dodatkowych oferowanych przez instytucje zewnętrzne, niska motywacja uczniów do poszerzania i pogłębiania swoich zainteresowań oraz brak zachęty ze strony rodziców, a także zdaniem uczniów niewystarczająco atrakcyjna oferta zajęć. Tworząc ofertę zajęć pozalekcyjnych szkoła bierze pod uwagę: indywidualne potrzeby uczniów, zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej, wybór dalszego etapu kształcenia i zapotrzebowanie na rynku pracy, oczekiwania uczniów i rodziców, możliwości organizacyjne i bazowe szkoły oraz kwalifikacje i potencjał nauczycieli.

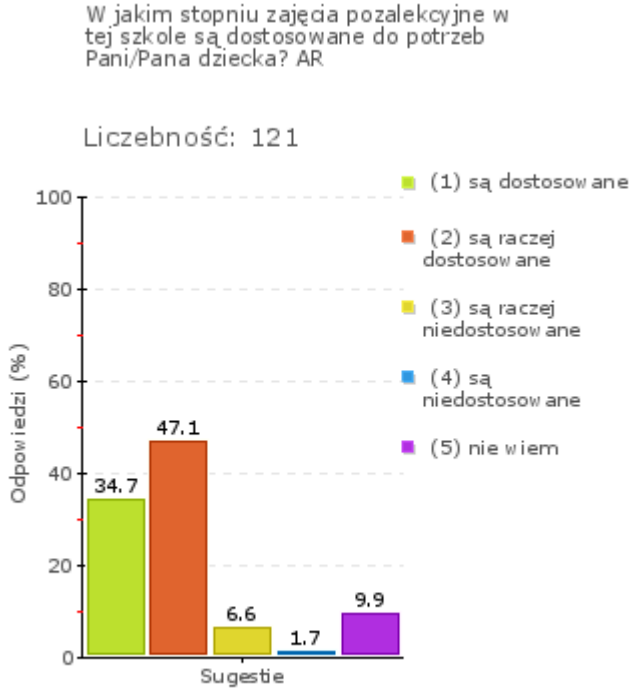

Wykres 1j

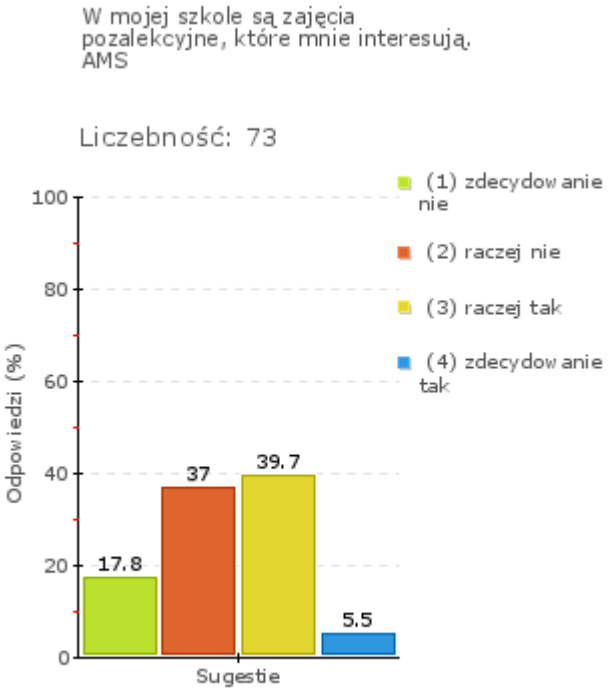

Wykres 2j

W wymaganiu "Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia.

Nauczyciele prowadzą działania uwzględniające indywidualizację procesu uczenia się uczniów. Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele podejmowali następujące standardowe działania skierowane do kilku lub większości uczniów: różnicowanie liczby zadań oraz poziomu trudności zadań wykonywanych na lekcji, zadawanie pracy domowej o różnym stopniu trudności, różnicowanie tempa pracy, monitorowanie na bieżąco sposobu wykonywania zadań przez uczniów, dodatkowe wyjaśnienia, wskazówki i pytania, przygotowanie kart pracy dla poszczególnych uczniów, udzielanie pomocy uczniom mającym trudności w rozwiązywaniu zadań oraz umożliwienie uczniom wykazania się wiedzą i przedstawienia własnych rozwiązań. W opinii większości uczniów uzyskują oni indywidualne wsparcie poprzez stworzenie możliwości udziału w wybranych zajęciach (Wykres 1j), chociaż ponad jedna czwarta uczniów jest odmiennego zdania.

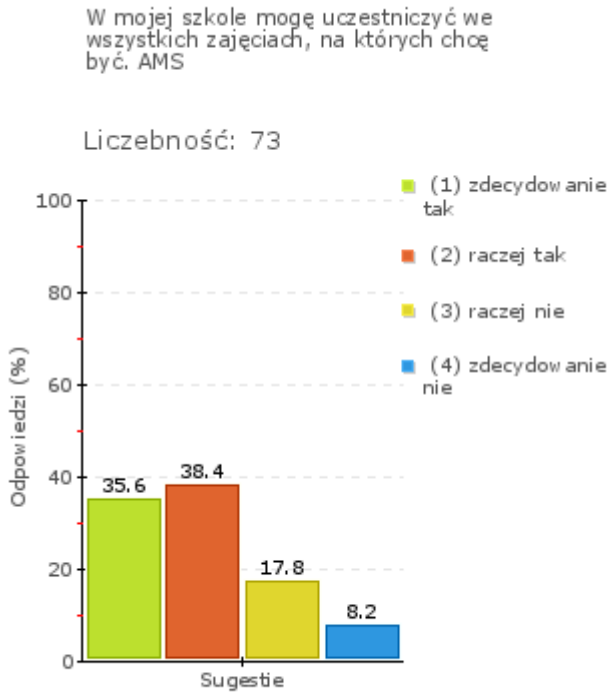

Wykres 1j

Obszar badania: Szkoła pomaga przezwyciężyć trudności uczniów wynikające z ich sytuacji społecznej.

W szkole podejmuje się działania mające na celu pomoc uczniom w przezwyciężeniu trudności wynikające z ich sytuacji. Uczniowie otrzymują pomoc materialną (dofinansowanie obiadów, podręczników, przyborów szkolnych, wycieczek i wyjazdów), wsparcie psychologa i pedagoga szkolnego (konsultacje, indywidualne rozmowy, warsztaty), wsparcie wychowawców i nauczycieli (indywidualne rozmowy, omawianie na lekcjach problemów i zagadnień interesujących uczniów, rozmowy na temat różnic wyznaniowych i kulturowych, prezentowanie przez uczniów odmiennego pochodzenia kulturowego elementów swojej kultury), pomoc w nauce i rozwijaniu swoich zainteresowań (zajęcia pozalekcyjne, redagowanie gazetki szkolnej, indywidualne wsparcie i pomoc koleżeńska dla uczniów przewlekle chorych). W opinii rodziców wszyscy uczniowie traktowani są jednakowo, a szkoła jest nastawiona na dobro ucznia.

Obszar badania: W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

W opinii większości rodziców uczniowie w szkole otrzymują wsparcie odpowiednie do swoich potrzeb. Ponadto większość rodziców deklaruje, że może liczyć na wsparcie wychowawców i nauczycieli w sytuacjach trudnych dla ich dzieci. Także większość ankietowanych uczniów podaje, że nauczyciele wierzą w ich możliwości (Wykresy 1j - 2j), chociaż mniej niż jedna czwarta uczniów odnosi to do wszystkich lekcji, a ponad jedna trzecia uczniów do połowy lub mniej niż połowy lekcji, co stanowi istotną statystycznie różnicę w porównaniu z innymi szkołami w Polsce, gdzie takie wsparcie otrzymuje prawie połowa uczniów na wszystkich lekcjach, a mniej niż jedna piąta uczniów odnosi to do połowy lub mniej niż połowy lekcji.

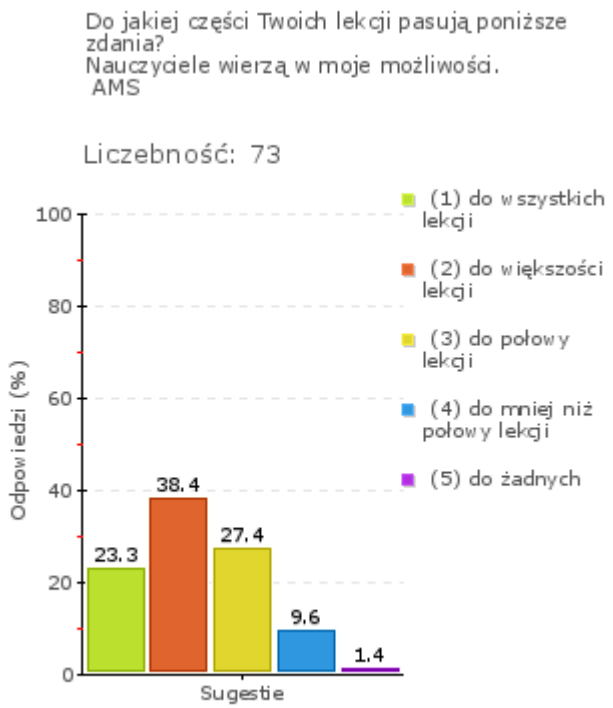

Wykres 1j

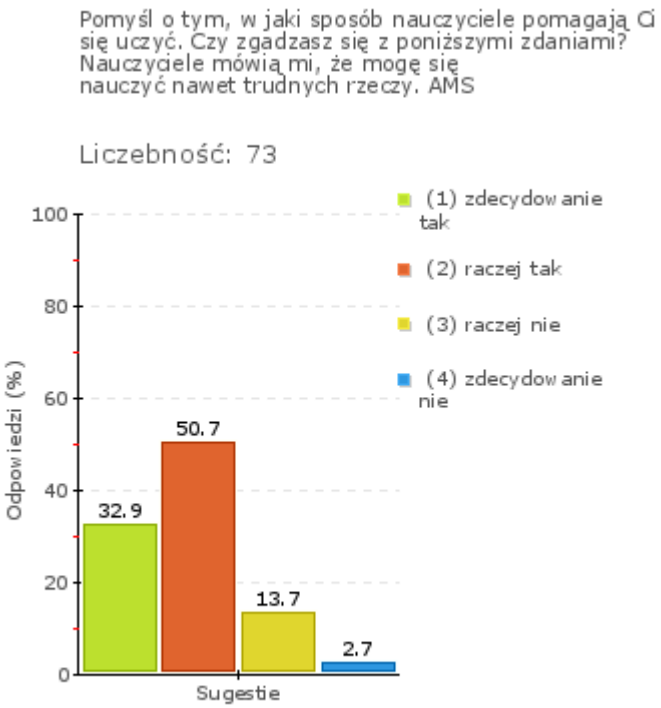

Wykres 2j

Wymaganie:

Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

---

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Na podstawie wniosków z analiz wyników egzaminu maturalnego oraz prowadzonej ewaluacji w szkole wdrażane są, a następnie monitorowane i analizowane, działania służące doskonaleniu pracy. Ponadto w szkole wykorzystuje się wyniki zewnętrznych badań edukacyjnych i społecznych oraz opracowania innych danych.

Obszar badania: W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania.

W szkole prowadzi się wieloaspektowe analizy wyników egzaminu maturalnego, w wyniku których wskazuje się umiejętności i wiadomości w wystarczającym stopniu opanowane przez uczniów oraz umiejętności wymagające poprawy oraz formułuje się rekomendacje działań w celu podniesienia efektów kształcenia. Działania wdrażane na podstawie tych analiz są przedmiotem ustaleń rady pedagogicznej i zespołów nauczycielskich. Jako przykłady takich działań nauczyciele wskazali: warsztaty na temat skutecznego uczenia się, informowanie uczniów o wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania na lekcjach, przekazywanie uczniom komentarza do oceny, ustalenie zeszytu do prac domowych, wykorzystywanie zadań typu maturalnego, stosowanie samooceny i oceny koleżeńskiej, przeprowadzanie symulacji egzaminu, działania podnoszące frekwencję uczniów.

W szkole ponadto analizuje się wyniki ewaluacji wewnętrznej i w oparciu o nie wdraża działania doskonalące proces uczenia się uczniów. Do takich działań nauczyciele zaliczyli: stwarzanie uczniom możliwości wyboru zadań i ćwiczeń, organizowanie pracy w grupach, różnicowanie stopnia trudności zadań dla uczniów, proponowanie uczniom możliwości prowadzenia lekcji, stosowanie różnych sposobów motywowania uczniów, zmianę oferty zajęć pozalekcyjnych, przeszkolenie nauczycieli w zakresie ewaluacji zajęć.

Obszar badania: Działania podejmowane na podstawie wniosków ze sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz wniosków z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej są przez szkołę lub placówkę monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

W zgodnej opinii dyrektora i nauczycieli monitorowanie wdrażanych działań prowadzone jest poprzez prowadzenie obserwacji zajęć, kontrolę dokumentacji szkolnej, okresowe sprawozdania nauczycieli i zespołów nauczycielskich z realizacji planu pracy, a także poprzez analizę oceniania uczniów w różnych sytuacjach dydaktycznych, monitorowanie frekwencji, ankietowanie uczniów podczas obserwacji zajęć, śródroczne i roczne podsumowanie pracy szkoły, analizę działań wychowawczych. Zdaniem badanych wyniki prowadzonego monitorowania wykorzystano do ustalenia form wsparcia dla uczniów z trudnościami w nauce, monitorowania frekwencji uczniów na zajęciach pozalekcyjnych, zwiększenia kontaktów z rodzicami, różnicowania sytuacji dydaktycznych, indywidualizowania nauczania, wzbogacenie warsztatu pracy nauczycieli, a także do sformułowania zaleceń: dbałości o kulturę języka, udzielania uczniom informacji zwrotnej, realizacji procesu oceniania w trakcie lekcji.

W wymaganiu "Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych " w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: W szkole lub placówce nauczyciele znają wyniki badań zewnętrznych.

Wszyscy (23) badani nauczyciele zadeklarowali znajomość wyników zewnętrznych badań edukacyjnych, zaliczając do nich analizy wyników egzaminu maturalnego (co jednakże należy uznać za wskazanie nieadekwatne), ale także szereg innych badań, jak:

1. Efekty nauczania języka angielskiego na III etapie edukacyjnym. Raport końcowy. Badania uczenia się i nauczania języków obcych w gimnazjum. Badania umiejętności mówienia.
2. Rozwijanie zdolności językowych na lekcji języka obcego.
3. Analiza funkcjonowania nauczania przedmiotów przyrodniczych w wybranych krajach.
4. Dobre praktyki w przyrodniczej edukacji pozaformalnej.
5. Laboratorium myślenia - diagnoza nauczania przedmiotów przyrodniczych w Polsce.
6. System egzaminów zewnętrznych w oświacie w ramach priorytetu – Poprawa skuteczności systemu edukacyjnego.
7. Raporty publikowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju na temat oceniania kształtującego i PISA (Programu Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów).
8. Raport o stanie edukacji Instytutu Badań Edukacyjnych.
9. TIMSS – Międzynarodowe Badanie Wyników Nauczania Matematyki i Nauk Przyrodniczych – projekt badawczy realizowany przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Osiągnięć edukacyjnych (IEA).

10. Europejskie badanie kompetencji językowych (European Survey on Language Competences – ESLC).

11. Raport z diagnozy przedmaturalnej z języka polskiego.
12. Zajęcia z matematyki nie muszą być spacerem po linie zawieszonej nad przepaścią!
13. ESPAD - European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs 2011. Młodzież 2013.
14. Perspektywy indywidualizacji kształcenia. Raport o stanie badań.
15. Badanie elementów systemu pracy z uczniem zdolnym Raport z badania IDI.
16. Badania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową prowadzone w zakresie edukacji.
17. Dobre praktyki w nauczaniu historii. Raport z badania jakościowego.

Ponadto nauczyciele podają konkretne przykłady wniosków płynących z tych badań i sposoby ich wykorzystania w pracy z uczniami.

Obszar badania: W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych.

Wypowiedzi badanych (nauczycieli i dyrektora) wskazują, że w szkole wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych. Zdaniem nauczycieli przede wszystkim do: poszerzenia zakresu oddziaływań wpływających na motywację uczniów, identyfikowania i wykorzystywania czynników sprzyjających uczeniu się uczniów, przygotowania materiałów edukacyjnych, ustalenia zakresu informacji zwrotnej przekazywanej uczniom (Wykres 1o). W ocenie dyrektora wyniki badań zewnętrznych wykorzystywane są do inspirowania i wprowadzania zmian, stymulowania nowatorskich działań i nowych rozwiązań, pogłębionej diagnozy pracy szkoły w oparciu o analizy z badań zewnętrznych, wdrożenia efektywnych działań w pracy dydaktyczno-wychowawczej, zarządzania szkołą, kształtowania u nauczycieli postawy liderów zmian, podnoszenia wyników egzaminów zewnętrznych.

Proszę podać konkretne działania, które podjął/ała Pan/Pani w wyniku refleksji związanej z wynikami badań zewnętrznych. AN

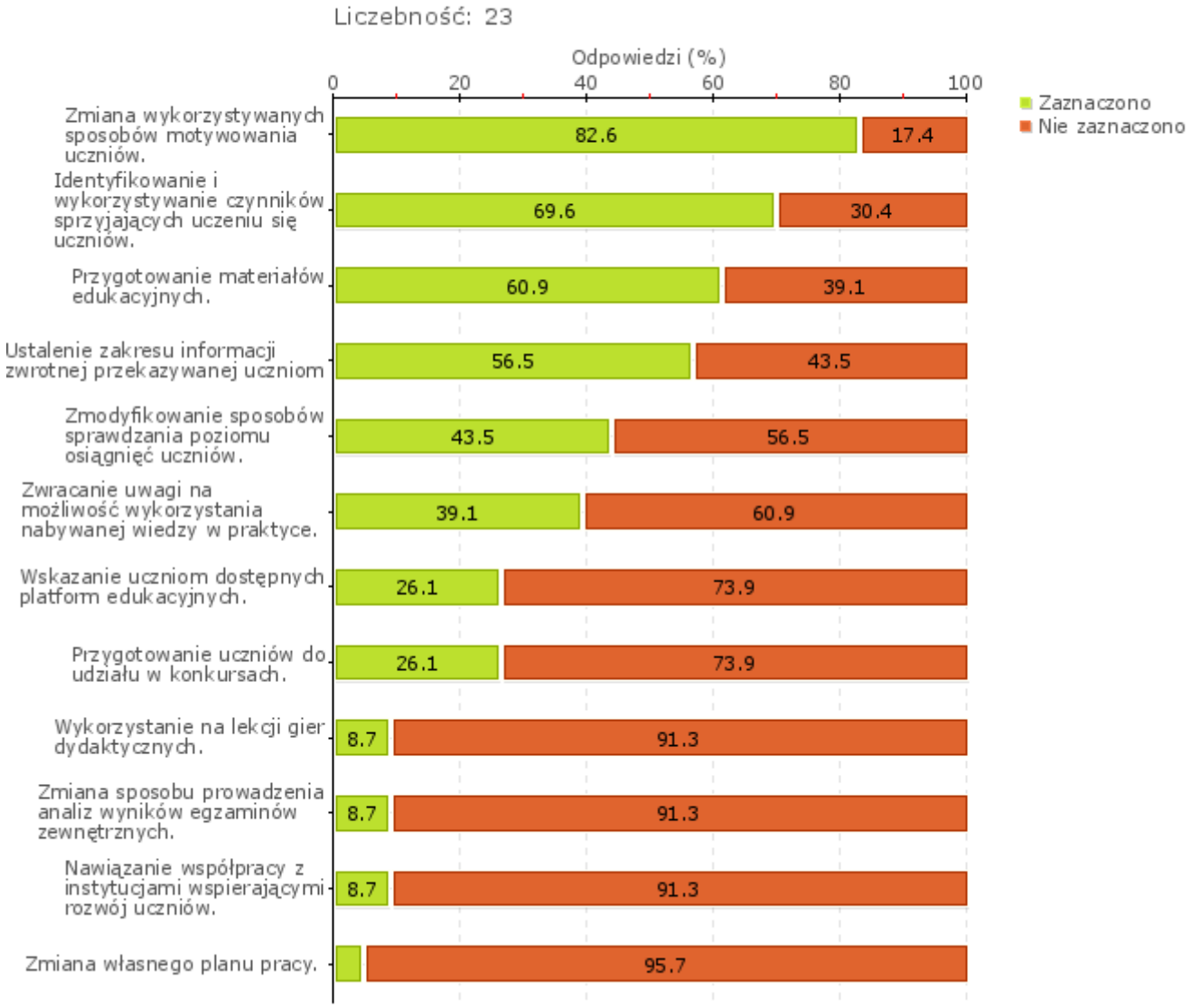

Wykres 1o

Raport sporządzili

- **Tomasz Michlewicz**
- **Barbara Malisz**

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

29.04.2016